

Bilag 1: Oversigt over 5-års opgørelser af anmeldt og oplevet racisme, diskrimination og hadforbrydelser

1. Tabeller om anmeldelser, sigtelser og afgørelser efter straffelovens § 266b – ”racismeparagraffen”, fra SOS Racismes Minileksikon 2024, 2020 og 2018

Materialerne er baseret på særkørsler fra Danmarks Statistik

SOS Racisme, kommentar: udviklingen fra 2015-2018 til 2019-2023

2. Oversigt over hovedtal fra Rigspolitiets rapporter 2018, 2019, 2020, 2021 og 2022

Tabel 8, Minileksikon 2024, angiver hovedtallene for anmeldt racisme og hadforbrydelser ifølge Rigspolitiet – sammenskrevet af SOS Racisme.

Link til de fem årsrapporter.

3. Justitsministeriets Offerundersøgelser

Korte resumeer af resultater om vold, hærværk og hadefulde ytringer på internettet som hadforbrydelser, **2020 – 2023**

4. Medborgerskabsundersøgelsernes tal til Integrationsbarometeret

Udviklingsrapport om oplevet diskrimination **2012- 2024**

5. Institut for Menneskerettigheder: Oplevet etnisk diskrimination i Danmark. 2023

Resumé. Undersøgelsen er en spørgeskemaundersøgelse, som er udsendt april – maj 2023 og omhandler oplevet diskrimination og oplevede fordomme inden for det seneste år, samt reaktioner herpå. Den oplevede diskrimination omfatter således tidsrummet **april 2022 - maj 2023**

Opgørelser vist i SOS Racismes Minileksion 2024, 2020 og 2018

Tabellerne er baseret på særudtræk fra Danmarks Statistik af sager efter Straffelovens § 266 b.

Minileksikon 2024: I 2024 har vi opgjort anmeldelser, sigtelser og afgørelser og afgørelsernes art for tiåret 2014-2023, samt afgørelser i hovedgrupper for hvert af de seneste 5 år.

https://drive.google.com/file/d/1bHt6183Y_DF0casmP0rhYap-qUoR08xQ/view

Minileksikon 2024

Tabel 7. Racismeparagraffen, Straffeloven § 266b i alt i 10 år, og anmeldelser, sigtelser og afgørelser 2019–2023

	I alt					
	2014-2023 ¹	2019	2020	2021	2022	2023
Anmeldelser²	1250	168	154	173	123	206
Sigtelser³	657	68	81	140	61	71
Afgørelser i alt⁴	343	37	36	43	31	35
Heraf:						
Tiltale undladt	232	24	27	36	25	30
Tiltalefrafald	1	0	0	1	0	0
Frifindelse/ingen tillægsstraf	13	2	1	4	1	0
Anden foranstaltning	1	0	0	1	0	0
Bøde, bødeforlæg⁵	70	6	6	4	2	3
Betinget fængsel⁶	17	3	0	0	0	1
Ubetinget fængsel	8	1	2	1	2	1

Kilde: Danmarks Statistik, særkørsel august 2024

¹ I kolonnen er sammentalt anmeldelser, sigtelser og afgørelser de seneste ti år.

² En anmeldelse kan vedrøre flere personer, ofte 1-2 år før en afgørelse.

³ Sigtelser: antal enkeltpersoner, der er sigtet i løbet af året. En person kan fx sigtes to gange for to hændelser.

⁴ Tiltale undladt: beslutningen træffes af Anklagemyndigheden.

⁵ Bødeforlæg udskrives af politiet som indenretlig afgørelse.

⁶ Herunder er 4 betingede domme ledsaget af bøde,

1 af samfundstjeneste, 1 af både bøde og samfundstjeneste.

I alt var der i de ti år 2014-2023 1250 anmeldte tilfælde af overtrædelse af § 266b (for alle diskriminationsgrunde). Der blev rejst 657 sigtelser, og der var 343 afgørelser, heraf var 232: "Tiltale undladt".

Minileksikon 2020: Link:

https://drive.google.com/file/d/1yvRXkd-kg66tOAT_UmpfbzikBuOFtmRw/view

Tabel 8, Minileksikon 2020

Anmeldelser, sigtelser og afgørelser for hvert år 2015–2019.

Tabel 8. Racismeparagraffen, Straffeloven § 266b - Anmeldelser, sigtelser og afgørelser 2015 – 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Anmeldelser til politiet¹	83	84	95	112	168
Sigtelser²	46	50	43	59	68
Afgørelser i alt, heraf	37	27	37	40	37
Tiltale undladt ³	27	13	19	19	24
Tiltalefrafald	0	0	0	0	0
Frifindelse	2	0	2	2	3 ⁴
Bøde, bødeforlæg ⁵	6	13	8	16 ⁵	6 ⁵
Betinget fængsel ⁶	2	1	7	3	3
Ubetinget fængsel	0	0	1	0	1

Kilde: Danmarks Statistik, særkørsel august 2020

¹ En anmeldelse kan vedrøre flere personer og ske et andet år end en evt. sigtelse, tiltale eller afgørelse.

² Sigtelser her: antal enkeltpersoner, der er sigtet i løbet af året, en person kan fx sigtes to gange for to hændelser. Både sigtelsen og afgørelsen kan forekomme et andet år end det, hvor hændelsen eller anmeldelsen har fundet sted.

³ Tiltale undladt: beslutningen træffes af Anklagemyndigheden.

⁴ I et tilfælde ingen tillægsstraf.

⁵ I to tilfælde ledsaget af fratagelse af retten til at føre lille knallert

⁶ Herunder er 3 afgørelser ledsaget af bøde, og 2 af samfundstjeneste.

Fra Minileksikon 2018:

Tabel 7. Anmeldelser og afgørelser efter racismeparagraffen, straffeloven § 266 B, 1990 – 2017

År	Anmeldelser ¹	Afgørelser ²
1990	11	2
1991	12	4
1992	22	0
1993	22	3
1994	36	8
1995	21	8
1996	24	5
1997	63	5
1998	26	14
1999	33	3
2000	37	5
2001	64	20
2002	35	21
2003	27	17
2004	27	6
2005	53	4
2006	66	12
2007	26	10
2008	17	3
2009	23	7
2010	31	12
2011	40	20
2012	39	17
2013	26	22
2014	52	20
2015	83	37
2016	84	27
2017	95	36

Kilde: Danmarks Statistik, specialudtræk.

¹ En anmeldelse kan vedrøre flere personer

² En afgørelse vedrører kun en enkelt person. Afgørelserne var:

2009 1 ubet. frihedsstraf, 2 bøder, 1 tiltalefrafald/2 undladt, 1 frifindelse

2010 1 bøde, 1 tiltalefrafald, 10 tiltale undladt, 1 frifindelse

2011 3 bøder, 16 tiltale undladt, 1 frifindelse

2012 7 bøder, 7 tiltale undladt, 3 frifindelser

2013 2 bøder, 1 tiltalefrafald, 18 tiltale undladt, 1 frifindelse

2014 6 bøder, 12 tiltale undladt, 2 frifindelser

2015 2 betingede frihedsstraffe, 6 bøder, 27 tiltale undladt, 2 frifindelser

2016 1 betinget frihedsstraf, 13 bøder, 13 tiltale undladt

2017 1 ubetinget frihedsstraf, 7 betingede frihedsstraffe, 7 bøder, 19 tiltale undladt, 2 frifindelser

Kommentar: Udviklingen i anmeldelser, sigtelser og afgørelser af overtrædelser F racismeparagraffen fra 4-årsperioden 2015-2018 til 5-årsperioden 2019-2023

Som det ses i de viste tabeller fra SOS Racismes Minileksikon 2018 og Minileksikon 2024, er antallet af anmeldelser steget kraftigt siden 1990, hvor der var meget få anmeldelser til politiet af racistiske trusler og udtalelser. I 2023 var der i alt 206 anmeldte tilfælde, 71 personer var sigtet, og i alt var der 35 afgørelser – hvoraf de 30 var: Tiltale undladt.

Ved at sammenligne de to tabeller fra Minileksikon 2024 og Minileksikon 2020 kan ses, at der har været en kraftig stigning i det gennemsnitlige årlige antal anmeldelser for overtrædelse af racismeparagraffen fra 2015-2018 til 2019-2023.

Anmeldelser:

Anmeldelser dækker begivenheder eller sager. Her kan **én eller flere personer** have overtrådt racismeparagraffen i form af hadtale, trusler, vold, el. lignende. Og der kan være **et eller flere ofre for racisme**.

Antal **anmeldelser i tabel 7 i SOS Racismes Minileksikon 2024 efter § 266 b i straffeloven** var: $(168 + 154 + 173 + 123 + 206) = 824$ **anmeldelser for 2019-2023, i gennemsnit 165 pr. år, mod i 2015-2018: $(83 + 84 + 95 + 112) = 374$ anmeldelser, i gennemsnit 94 pr. år i 2015-2018. Dvs. cirka 1,8 gange så mange blev anmeldt til politiet og registreret.**

Sigtelser:

Sigtelserne vedrører enkeltpersoner. En person kan være sigtet i ét eller flere tilfælde, og fx tælle to eller flere gange med i det samlede antal sigtelser; og ved gentagne tilfælde af overtrædelser af samme paragraf hos den samme person, kan en retssag omfatte flere overtrædelser begået på forskellige datoer.

Ofte bliver en sag dog ikke efterforsket, og ingen sigtes. Man kan i opgørelsen ikke følge de enkelte anmeldelser og sager til dørs; om nogen er blevet sigtet og dømt.

Sigtelsen kan evt. komme noget efter anmeldelsen, nogle først året efter.

Antal sigtelser var i 4-års-perioden 2015-2018: $(46 + 50 + 43 + 59) = 198$ sigtelser **i gennemsnit 50 pr. år.**

Antal sigtelser i den seneste 5-års-periode 2019-2023: $(68 + 81 + 140 + 61 + 71) = 421$ sigtelser i gennemsnit 84 sigtelser pr. år, dvs. antallet var steget til 1,7 gange så mange som i den første periode.

Antal sigtelser opgjort af Danmarks Statistik i tabellerne ovenfor afviger fra de tal, der er opgivet i Rigspolitiets oversigt over hadforbrydelser siden 2015. Det skyldes bl.a., at i en del af sagerne har Rigspolitiets gruppe især efter 2017 - selv fundet sagerne frem ved søgenøgler og afgjort, om der var tale om racisme, hvor der siden er rejst sigtelser, der burde resultere i straffeskærpselser efter straffeloven § 81, stk. 6. I nogle oversigter opgør Rigspolitiet både antal sager, hvor der er foretaget sigtelser, og antal sigtede personer. Rigspolitiets opgørelser indeholder ikke kun racismesager efter racismeparagraffen, straffeloven § 266 b, men også andre straffesager, hvor racisme kan være en årsag til straffeskærpselser.

Afgørelser:

Afgørelserne vedrører enkeltpersoner. Afgørelsen kan komme længe efter anmeldelsen ofte fra 0-2

år efter, indimellem endnu længere.

Langt de fleste sager afgøres af Anklagemyndigheden inden en retssag med: "Tiltale undlades", hvor Anklagemyndigheden afgør sagen. I nogle få tilfælde afgøres en sag ved et bødeforlæg fra politiet.

I 4-års-perioden 2015-2018 var antallet af afgørelser – inkl. dem med "Tiltale undladt" der ikke kom for retten: $(37 + 27 + 37 + 40) = 141$ afgørelser, i gennemsnit 35 om året.

Det samlede antal afgørelser i den seneste 5-års-periode fra 2019-2023 er: $(37 + 36 + 43 + 31 + 35) = 182$ afgørelser i alt for 2019-2023, i gennemsnit 36 om året.

Dvs. at mens antallet af anmeldelser -som kan angå flere personer- og sigtelser er steget fra den første til den sidste periode, er antallet af afgørelser pr. år cirka det samme, og cirka halvdelen udgøres af "tiltale undladt".

Det betyder at kun en mindre **andel af de anmeldte sager** kommer for domstolene, og denne andel er mindre i 2019-2023 end i 2015-2018. Det kan ikke siges præcist, hvor stor en del, da der kan være flere gerningsmænd indblandet i én sag. Der vil være fejl i sammenligningerne, da man ikke kan følge enkelte gerningsmænd og sager gennem hele forløbet, og da anmeldte tilfælde i mange tilfælde først medfører sigtelser og afgørelser 1 – 2 år efter anmeldelsen. Endvidere kan en afgørelse være anket og blive talt med som afgørelse i et nyt år, så der er ikke tale om præcise procenter for hvor mange anmeldelser, der fører til afgørelser eller til sigtelser.

Sammenligner man antal sigtelser med antal afgørelser for de to perioder får man:

2015 – 2018: 198 sigtelser og 141 afgørelser, dvs. cirka 71% førte til sigtelse

2019 – 2023: 421 sigtelser og 182 afgørelser, dvs. cirka 43% førte til sigtelse

Anmeldelser, sigtelser og afgørelser. Antal og pr. 100 anmeldelser, 2015-2018 og 2019-2023

	Anmeldelser <i>Kan omfatte flere personer</i>	Sigtelser <i>(vedrører enkelt-personer)</i>	Sigtelser i forhold til antal af anmeldte sager	Afgørelser <i>(vedrører enkeltpersoner)</i>	Afgørelser i forhold til antal sigtelser	Afgørelser i forhold til antal af anmeldte sager
2015-2018	374	198	53%	141	71%	38%
Pr. år cirka	94	50		35		
2019-2023	824	421	51%	182	43%	22%
Pr. år cirka	165	84		36		

Kilde: Særkørsler fra Danmarks Statistik. Bearbejdet til SOS Racismes Minileksikon 2018, 2020, 2024
Da afgørelser både tæller afgørelser af Anklagemyndigheden og domme – fx tiltale undladt, og alle domstolsniveauer, vil antallet af sager der kommer til dom være meget mindre. Hyppigste afgørelse er "Tiltale undladt".

Typen af afgørelser:

Ved flere typer af afgørelser i samme sag, er afgørelserne i **Tabel 7, Minileksikon 2024 og Tabel 8, Minileksikon 2020**, rubriceret efter den højeste straf. Såvel afgørelser fra Byretten som fra Landsretten er talt med, så to afgørelser kan fx gælde samme person og samme anmeldelse.

Som det ses, har der fortsat kun været få tilfælde af betinget og ubetinget fængselsdom og enkelte tilfælde anden straf: samfundstjeneste, behandlingsdom eller fradømmelse af kørekort/kørekort til knallert.

Der er dog sket en stigning i ubetingede fængselsdomme over de to perioder.

Antallet af **ubetingede fængselsdomme** er steget fra 2015–2018 (i alt 1), til i 2019-2023 (i alt 7) fra i gennemsnit 0,25 om året til 1,4 om året. Fra anden side vides, at mindst én dom efter anke i perioden 2019-2023 blev ændret fra, at en del af straffen gik fra ubetinget til alene betinget dom, begge domme menes at indgå i opgørelsen.

Antallet af **betingede domme** er faldet fra 2015-2018 (i alt 13) eller 3,3 om året til 2019-2023 (i alt 4) eller 0,8 om året.

Antallet af **bødeafgørelser** er faldet fra i 2015-2018 (i alt 43) eller 10,3 om året til 2019-2023 (i alt 21), dvs. i gennemsnit 4,3 om året.

Antallet af sager med **"Tiltale undladt"** er steget fra 2015-2017 (i alt 78) eller 19,5 om året til 2019-2023 (i alt 142) eller 28,4 om året.

.....

SOS Racisme har aldrig set systematisk opgjorte og offentliggjorte tal om overtrædelser af racismeparagraffen fra Justitsministeriet, eller fra Udlændinge- og Integrationsministeriet. Heller ikke i det af Danmark indsendte materiale, som regeringen har oplyst til CERD (FNs Racediskriminationskomité) og ECRI (Europarådets Racediskriminationskomité), - hvis Danmark overhovedet har oplyst noget herom - skønt begge instanser har efterlyst tal herom ved eksaminationerne af Danmark.

I CERD ønskede et komitémedlem opgørelse over, hvad der er var sket i anmeldte sager, således, at den enkelte sag blev fulgt hele vejen igennem til "tiltale undladt", en frifindelse, - eller en sanktion i retten – altså med et resultat af anmeldelsen, ved den seneste eksamination af Danmark i november 2021.

SOS Racismes indtryk er, at de allerfleste sager ikke anmeldes, og at mange anmeldelser afvises eller henlægges og ikke efterforskes. Og at af den del, der efterforskes, ender en stor del med tiltale undladt, og kommer ikke for retten.

.....

2. Rigspolitiets undersøgelser

Rigspolitiet har i cirka 10 år hvert år opgjort hadforbrydelser i Danmark. De har selv vurderet om der var tale om en hadforbrydelse ud af anmeldte og registrerede sager om racisme og diskrimination.

Siden 2017 er anvendt søgenøgler i straffesager for at identificere hadforbrydelser.

Sagerne omfatter både anmeldte tilfælde, og tilfælde hvor politiet på anden måde har fundet tilfælde af fx vold og overgreb ved brug af søgenøgler i POLSAS gennemført siden 2018.

Tabel 8, Minileksikon 2024 tal for 2019 er dog medtaget her

Tabel 8. Hadforbrydelser i Danmark 2018 – 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Hadforbrydelser ifølge Rigspolitiet	449	569	635	521	487
Heraf: undersøgelses-, hændelses- eller administrative sager	231	292	326	218	147
Heraf: oprettet som straffesager	224	281	314	303	340
Sager efterfulgt af sigtelser	84	120	141	146	154
Antal personer sigtet	101	117	118	110	155
Ofre	236	343	379	284	375
Motiv					
Race, etnisk herkomst	260	312	360	254	300
Religion	112	180	194	164	101
Seksualitet	74	76	79	102	104
Handicap				1	5
Kriminalitetstype i straffesager					
Vold	49	56	43	70	82
Psykisk vold	0	0	1	0	1
Berigelse: Røveri, indbrud og tyveri	2	3	4	1	6
Hærværk	18	32	52	43	57
Sædelighed	0	1	2	0	1
Drab	0	0	0	0	0
Trusler	34	46	45	41	51
Hadefulde ytringer/hadtale	68	100	122	112	100
Racediskrimination	0	0	1	1	2
Andre strafbare forhold	47	39	39	35	40

Kilde: <https://politi.dk/statistik/hadforbrydelser>, tilgået august 2024

Rigspolitiet: Hadforbrydelser i 2018, 2019, 2020, 2021, 2022.

Baseret på søgning af sager i POLSAS, politiets sagsstyringssystem.

Omfatter sager anmeldt af borgere og af politiet, samt sager, som Rigspolitiet har vurderet som hadforbrydelser, fundet af Rigspolitiet ved gennemgang af alle sager efter **Straffelovens § 266b**, samt overtrædelser af **Racediskriminationsloven**.

Desuden er der søgt på søgenøgler på andre kriminalitetssager el. overtrædelser af ordensbekendtgørelsen, jf. Straffeloven § 81 stk. 6.

Links til Rigspolitiets rapporter:

<https://politi.dk/-/media/mediefiler/landsdaekkende-dokumenter/statistikker/hadforbrydelser/hadforbrydelser-2022.pdf>

<https://politi.dk/-/media/mediefiler/landsdaekkende-dokumenter/statistikker/hadforbrydelser/hadforbrydelser-2021.pdf>

<https://politi.dk/-/media/mediefiler/landsdaekkende-dokumenter/statistikker/hadforbrydelser/hadforbrydelser-2020.pdf>

<https://politi.dk/-/media/mediefiler/landsdaekkende-dokumenter/statistikker/hadforbrydelser/hadforbrydelser-2019.pdf>

<https://politi.dk/-/media/mediefiler/landsdaekkende-dokumenter/statistikker/hadforbrydelser/hadforbrydelser-2018.pdf>

3. Justitsministeriets offerundersøgelser

Justitsministeriet har publiceret årlige offerundersøgelserne siden 2005, hvor et udtræk af befolkningen i Danmark blev spurgt, om de selv havde oplevet vold som offer.

Oplevet racisme, hadforbrydelser og diskrimination

Siden 2008 har der i offerundersøgelserne været stillet spørgsmål til den interviewede, om vedkommende mener, at volden skyldtes racisme eller offerets seksuelle orientering. Fra 2019 kom offerets kønsidentitet med som begrundelse for volden, fra 2020 kom religion med som begrundelse for volden.

Fra 2020 blev der også spurgt ind til oplevet hærværk og oplevet hadefulde ytringer på internettet med de fire begrundelser, - og sidst også om handicap, se spørgsmålet om oplevet hadefulde ytringer på internettet for 2022.

Tabel 1.4

Årlige tilføjelser/ændringer angående kriminalitetens art i offerundersøgelsen

<u>Tilføjet år</u>	<u>Kriminalitetens art og bekymring for kriminalitet</u>	<u>Senere ændringer</u>
<u>2005</u>	<u>Vold</u>	<u>Vold som hadforbrydelse på baggrund af racisme, offerets seksuelle orientering tilføjet i 2008.</u> <u>Vold som hadforbrydelse på baggrund af offerets kønsidentitet tilføjet i 2019.</u> <u>Vold som hadforbrydelse på baggrund af offerets religion tilføjet i 2020.</u>
<u>2005</u>	<u>Hærværk</u>	<u>Hærværk som hadforbrydelse på baggrund af racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet samt religion tilføjet i 2020.</u>
<u>2018</u>	<u>Kriminalitet begået på internettet</u>	<u>Hadefulde ytringer på internettet tilføjet i 2020</u>

Justitsministeriets offerundersøgelser har siden 2020 indeholdt spørgsmål om hadforbrydelser som ytringer på internettet.

Spm. for 2022 – side 199 i <https://www.ft.dk/samling/20231/almdel/REU/bilag/52/2783959.pdf>

Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for:

Hadefulde ytringer på internettet som indeholdt trusler eller var nedværdigende?

1 Nej

2 Ja, og det skyldtes racisme (at man udsættes fordi man har en bestemt etnisk baggrund)

3 Ja, og det skyldtes seksuel orientering eller kønsidentitet (at man udsættes, fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt)

4 Ja, og det skyldtes religion (at man udsættes på grund af ens religiøse tilhørsforhold eller tro)

5 Ja, og det skyldtes handicap (at man udsættes på grund af ens handicap eller funktionsnedsættelse)

6 Ja, og det skyldtes andet

Rapporten om offerundersøgelsen for 2021 indeholder et kapitel med grundigere gennemgang af tre typer hadforbrydelser (side 161 – 163):

https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2023/01/Udsathed-for-vold-og-andre-former-for-kriminalitet.-Offerundersogelserne-2005-2021_WT.pdf

Hadforbrydelser

Dette kapitel omhandler hadforbrydelser, dvs. forbrydelser motiveret af had over for en gruppe af personer, som offeret tilhører eller antages at tilhøre.

I perioden 2020-2021 har 0,6 pct. af respondenterne svaret, at de inden for det seneste år har været udsat for hærværk, vold og/eller hadefulde ytringer, der ifølge offeret skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes, fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt) og/eller religiøse overbevisning.

Dette svarer til, at 20.000-31.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for de nævnte hadforbrydelser. Det skal understreges, at udregningen er baseret på besvarelser fra 55 respondenter, og at estimatet derfor er behæftet med meget stor usikkerhed.⁶⁸ Langt de fleste af ofrene for hadforbrydelser har kun være udsat for én af de nævnte typer. Det er oftest hærværk, dernæst vold og hadefulde ytringer. I det følgende gives så vidt muligt en beskrivelse af de enkelte typer af hadforbrydelser. I afsnittet om hadefulde ytringer indgår oplysninger om tilfælde, hvor respondenterne har svaret, at de har været udsat for hadefulde ytringer, der skyldes andet end racisme, offerets (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet eller religiøse overbevisning. Det kan dreje sig om offerets politiske overbevisning, offerets beskæftigelse eller en specifik hændelse m.m.

11.1 Hærværk som hadforbrydelse

Fra og med 2020 er ofrene for hærværk blevet spurgt, i hvilket omfang hærværket – efter offerets egen opfattelse – skyldes racisme, offerets (formodede) seksuelle orientering, kønsidentitet eller religiøse overbevisning. Der kan være andre former for hadforbrydelser, eksempelvis politisk motiveret hærværk eller hærværk på baggrund af handicap, men disse former er der ikke spurgt til i offerundersøgelserne.

Af de personer, der i 2020-2021 oplyser at have været udsat for hærværk, angiver 7 pct., at hærværket – efter offerets egen opfattelse – *helt sikkert* skyldes racisme, offerets (formodede) seksuelle orientering, kønsidentitet eller religiøse overbevisning. Yderligere 10 pct. af ofrene angiver, at hærværket *måske* skyldes noget af det nævnte.

Racisme er den hyppigst nævnte årsag til hærværk som hadforbrydelse. Derefter kommer religion og til sidst seksuelle orientering eller kønsidentitet.⁶⁸ Det lave antal respondenter skyldes, at spørgsmålene om hærværk kun er stillet hver anden måned.

For at lave et samlet tal for hadmotiveret kriminalitet af de nævnte typer anvendes der således alene besvarelser for respondenter i disse måneder. I de følgende afsnit om henholdsvis hadmotiveret vold og hadefulde ytringer på internettet indgår respondenter fra alle måneder, dvs. at datagrundlaget til disse analyser er større.

Da analyserne er baseret på et meget spinkelt datagrundlag, er resultaterne behæftet med stor usikkerhed, og der er derfor ikke udført yderligere analyser.

11.2 Vold som hadforbrydelse

Fra og med 2008 er ofrene for vold blevet spurgt, i hvilket omfang volden – efter offerets opfattelse – er motiveret af enten racisme eller offerets (formodede) seksuelle orientering. I 2019 blev spørgsmålet udvidet til også at omfatte vold motiveret af offerets (formodede) kønsidentitet (at man udsættes fordi man f.eks. er transperson eller LGBTI-person i øvrigt), og i 2020 blev spørgsmålet igen udvidet til også at omfatte vold motiveret af offerets (formodede) religiøse overbevisning. Der kan være andre former for hadforbrydelser, eksempelvis politisk motiveret vold, men disse former er der ikke spurgt til.

I perioden 2020-2021 oplyser en femtedel af ofrene for vold, at voldsepisoden – efter offerets egen opfattelse – *helt sikkert* skyldes racisme, offerets (formodede) seksuelle orientering, kønsidentitet eller religiøse overbevisning. Dette svarer til, at 8.000-12.700 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for hadmotiveret vold af en eller flere af de nævnte årsager. Herudover oplyser yderligere 17 pct. af ofrene for vold, at volden *måske* var hadmotiveret, hvilket svarer til 6.900-11.400 personer i alderen 16-74 år.

Det bemærkes, at beregningerne er baseret på et spinkelt datagrundlag, og at estimaterne derfor er forbundet med betydelig usikkerhed. Det samme gælder resultaterne af de følgende analyser. I perioden fra 2008-2021 angiver 8 pct. af voldsopofrene, at voldsepisoden efter deres opfattelse *helt sikkert* var motiveret af racisme. Dette svarer til, at 4.700-6.100 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for racistisk motiveret vold. Nogenlunde samme andel angiver, at volden *måske* var motiveret af racisme. En statistisk signifikant større andel mandlige end kvindelige voldsopofrene angiver, at voldsepisoden helt sikkert var motiveret af racisme. Ydermere angiver en statistisk signifikant mindre andel af de 16-24-årige voldsopofrene end af de ældre, at den volden helt sikkert var motiveret af racisme.

Voldsforbrydelser, der efter offerets opfattelser er motiveret af offerets seksuelle orientering

eller kønsidentitet (at man udsættes fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt), er sjældnere end dem, der skyldes racisme. I perioden 2008-2021 angiver 4 pct. af voldsofrene, at voldsepisoden *helt sikkert* var motiveret af offerets (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet. Dette svarer til, at 2.000-3.000 personer i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for vold grundet seksuel orientering eller kønsidentitet.⁶⁹ Samme andel angiver, at volden *måske* var motiveret af deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, nemlig 4 pct. Der er ikke statistisk signifikant forskel mellem andelen af kvinder og mænd, der oplyser, at voldsepisoden helt sikkert var motiveret af offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet.

I 2020-2021 angiver 10 pct. af voldsofrene, at volden mod dem *helt sikkert* var motiveret af offerets (formodede) religiøse overbevisning, mens 6 pct. angiver, at volden *måske* var motiveret af denne, i alt 14 personer. Af de undersøgte motiver for hadmotiveret vold, synes offerets religiøse overbevisning således at være den hyppigst forekomne. Da beregningerne er baseret på alene 2 års undersøgelser, er datagrundlaget for spinkelt til at udføre yderligere analyser.

En kortlægning fra Rigspolitiet samt undersøgelser fra Finland, Sverige og Norge peger på, at forbrydelser motiveret af racisme/fremmedfjendskhed er det mest udbredte hadmotiv (Brå, 2019; Politidirektoratet, 2022; Rauta, 2021; Rigspolitiet, 2019). Indeværende undersøgelse indikerer, at offerets (formodede) religiøse overbevisning hyppigere er årsag til hadmotiveret vold end racisme, men her er det meget væsentligt at bemærke, at der i tidligere års offerundersøgelser ikke er spurgt til religion som et muligt motiv.

Tallene for religion er således forbundet med relativt større usikkerhed end tallene for racisme, som baserer sig på et større antal besvarelser fra en længere årrække.

På den baggrund tages der heller ikke højde for, at der kan være sket en udvikling over årene, hvad angår udsathed for racistisk motiveret vold. Anmeldelsestilbøjeligheden for ofre for hadmotiveret vold synes hverken lavere eller højere end for øvrige voldsofre.⁷⁰

I perioden 2008-2021 er det for vold motiveret af henholdsvis racisme og offerets (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet omtrent en tredjedel af ofrene, der selv har anmeldt hændelsen til politiet.

11.3 Hædfulde ytringer på internettet

Fra og med 2020 er respondenterne i offerundersøgelsen blevet spurgt, om de inden for det seneste år har været udsat for hædfulde ytringer på internettet, som indeholdt trusler eller var nedværdigende, og i bekræftende fald om motivet var racisme, offerets (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt), religiøs overbevisning og/eller 'andet'.

I 2020-2021 oplyser 0,5 pct. af respondenterne at de har oplevet at blive udsat for hædfulde ytringer på internettet inden for det seneste år. Dette svarer til, at 18.200-25.700 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt udsættes for hædfulde ytringer på internettet. Knap trefjededele af disse ofre nævner, at motivet var et andet end racisme, offerets (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet eller religiøs overbevisning. Af 'andre' motiver nævnes køn, politisk overbevisning, beskæftigelse samt specifikke hændelser og lignende. Det næsthøjest motiver er – efter offerets egen opfattelse – racisme efterfulgt af seksuel

orientering eller kønsidentitet og derefter religiøs overbevisning.

Der er en ligelig kønsfordeling blandt ofre for hadefulde ytringer på internettet. Med hensyn til alder er andelen af udsatte blandt de 40-74-årige signifikant mindre end blandt personer i de yngre aldersgrupper.⁷⁰ Beregningen inkluderer alene personer, der har svaret 'ja, helt sikkert' til spørgsmålet om, hvorvidt de oplevede, at volden var motiveret af racisme eller deres (formodede) seksuelle orientering eller kønsidentitet. Desuden omfatter beregningen alene tilfælde, hvor offeret selv har anmeldt volden til politiet, og ikke tilfælde, hvor hændelsen er kommet til politiets kendskab på anden vis.

Årlige resumeer fra offerundersøgelserne om hadforbrydelser, 2020 - 2023

Fra Justitsministeriets offerundersøgelser 2020-2023 vedrørende hadforbrydelser – typisk fra resumeerne:

2020

<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2021/12/Udsathed-for-vold-og-andre-former-for-kriminalitet.-Offerundersogelserne-2005-2020-WT.pdf>

I 2020 er der ikke angivet et samlet tal for hadforbrydelser. Men for hærværk og for hadefulde ytringer på internettet er angivet nogle meget usikre procenttal.

Side 46: **4.1.1 Hærværk som hadforbrydelse** Fra og med 2020 stilles der i offerundersøgelserne spørgsmål til, i hvilket omfang hærværket, som offeret har været udsat for, kan opfattes som en hadforbrydelse, dvs. en forbrydelse motiveret af had over for en gruppe af personer, som offeret tilhører eller antages at tilhøre. Der er således spurgt, i hvilket omfang hærværket – efter offerets egen opfattelse – skyldes racisme, offerets (formodede) seksuelle orientering, kønsidentitet eller religiøse overbevisning. Der kan være andre former for hadforbrydelser, eksempelvis politisk motiveret hærværk eller på baggrund af handicap, men disse former er der ikke spurgt til i offerundersøgelserne. Af dem, der har været udsat for hærværk, angiver fem pct., at det helt sikkert har været på baggrund af en eller flere af de nævnte former for hadforbrydelser. Ud over dem, der angiver, at de helt sikkert har været udsat for en hærværk som en hadforbrydelse, angiver syv pct., at de måske har været udsat for hærværk, hvor motivet har været racisme, religion, kønsidentitet eller seksuel orientering. Det bemærkes, at der er tale om et meget spinkelt datagrundlag, hvorfor resultaterne er behæftet med stor usikkerhed, og der er derfor ikke udført yderligere analyser.

Side 78: **Vold som hadforbrydelse** I 2020 angav 21 pct. af voldsofrene, at voldshændelsen helt sikkert var en hadforbrydelse, der var motiveret af en eller flere af de ovenfor nævnte former for (formodede) gruppetilhørsforhold, hvilket svarer til et estimeret antal på mellem 8.300 og 15.100 personer. Ud over de, som har angivet, at der helt sikkert var tale om en eller flere former for hadforbrydelser, har 14 pct. angivet, at der måske var tale om en eller flere af de fire former. Det skal bemærkes, at der er tale om et relativt spinkelt datagrundlag, og resultaterne derfor er behæftet med betydelig usikkerhed.

Side 142: **7.4.3 Hadefulde ytringer på internettet** Godt én ud af ti af dem, der i 2020 svarer, at de har været udsat for kriminalitet begået på internettet, har været udsat for hadefulde ytringer. Der spørges til hadefulde ytringer, som angår **racisme, diskrimination i forhold seksuel orientering eller kønsidentitet samt diskrimination i forhold til religion. Den umiddelbart mest udbredte type af hadefulde ytringer er racistiske ytringer, dernæst diskriminerende ytringer om seksuel orientering eller kønsidentitet, mens diskriminerende ytringer om religion udgør den mindste kategori.** Ud af den samlede gruppe af ofre for kriminalitet begået på internettet er det nogenlunde samme andel blandt mænd og kvinder, der angiver at have været udsat for hadefulde ytringer på internettet. Blandt ofre for kriminalitet begået på internettet er de 40-74-årige statistisk signifikant sjældnere udsat for hadefulde ytringer på internettet end de yngre aldersgrupper.

2021: Tal fra offerundersøgelserne 2021, side 5

https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2023/01/Udsathed-for-vold-og-andre-former-for-kriminalitet.-Offerundersoegelserne-2005-2021_WT.pdf

Hadforbrydelser i 2020-2021 oplyste 0,6 pct. af de adspurgte, at de inden for det seneste år har været udsat for hærværk, vold og/eller hadefulde ytringer på internettet, der ifølge offeret skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes, fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt) og/eller offerets religiøse overbevisning. Dette svarer til, at 20.000-31.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for de nævnte hadforbrydelser. Det estimerede antal udsatte er baseret på få observationer og derfor forbundet med meget stor usikkerhed. **Af det samlede antal ofre for hærværk oplyser 7 pct., at hærværket helt sikkert skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet eller offerets religiøse overbevisning. Det samme gælder hvert femte offer for vold.**

2022: Tal fra Offerundersøgelsen, 2022, side 5

<https://www.ft.dk/samling/20231/almdele/REU/bilag/52/2783959.pdf> Offerundersøgelserne fra 2005-2022)

Hadforbrydelser

I 2020-2022 oplyste 0,6 pct. af de adspurgte, at de inden for det seneste år har været udsat for hærværk, vold og/eller hadefulde ytringer på internettet, der ifølge offeret skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet (at man udsættes, fordi man f.eks. er homoseksuel, transperson eller LGBTI-person i øvrigt) og/eller offerets religiøse overbevisning. Dette svarer til, at 20.000-29.000 personer i befolkningen i alderen 16-74 år årligt oplever at blive udsat for en hadforbrydelse. Det estimerede antal udsatte er baseret på få observationer og derfor forbundet med meget stor usikkerhed.

Enkelte af de adspurgte i 2022 angav, at de blev udsat for hærværk, vold og/eller hadefulde ytringer på internettet som følge af et handicap hos offeret. Det er for få til at beregne, hvor mange personer det svarer til i befolkningen.

Af det samlede antal ofre for hærværk oplyste 6 pct., at hærværket "helt sikkert" skyldes racisme, offerets seksuelle orientering eller kønsidentitet og/eller offerets religiøse overbevisning. Det samme gør sig gældende for 17 pct. af ofrene for vold.

Tal fra Offerundersøgelsens hovedtal for 2023, side 28:

<https://www.justitsministeriet.dk/wp-content/uploads/2024/05/Offerrapport-2005-2023.-Hovedtal.pdf>

I tidligere års rapporter med hovedtal fra offerundersøgelserne indgik hadefulde ytringer på internettet i opgørelsen af ofre for kriminalitet begået på internettet, men da hadforbrydelser behandles separat i den årlige rapport med uddybende analyser fra offerundersøgelserne fra og med rapporten i 2022, er opgørelsen af hadefulde ytringer på internettet flyttet dertil.

Det kan dog oplyses, at det i 2023 er 0,6 pct. af respondenterne – svarende til 21.000-32.000 personer i befolkningen i alderen 16-79 år – der angiver, at de har været udsat for hadefulde ytringer på internettet inden for det seneste år.

.....

4. Fra Udlændinge- og Integrationsministeriet: Oplevet Diskrimination i Integrationsbarometeret for "ikke-vestlige indvandrere og efterkommere", 2012 - 2024

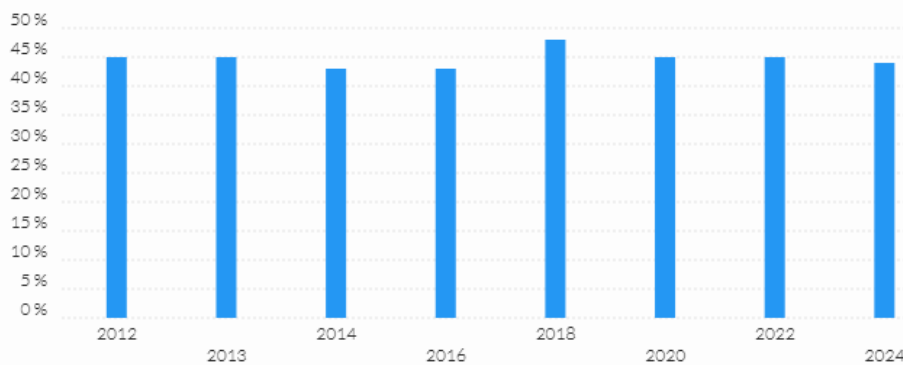
https://integrationsbarometer.dk/barometer/sammenlign/?v=cfcb10acd9a&include_country%3Aboolean=on&indicators%3Alist=4N1&indicators%3Alist=4N2&indicators%3Alist=4N3&indicators%3Alist=5N1#ligebehandling

5. Ligebehandling

Færre indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse skal opleve forskelsbehandling.

Aktuel status ■ 2024 Udvikling siden basismåling*
Hele landet [Siden 2012](#) ■

5.1 Andelen af indvandrere og efterkommere med ikke-vestlig oprindelse, der oplever diskrimination på grund af deres etniske baggrund.

[SE KILDE OG NOTER](#)

Bemærk at denne indikator ikke opgøres på kommuneniveau.

5. Institut for Menneskerettigheder, 2023. Rapport: Oplevet etnisk diskrimination.

Sigrid Alexandra Koob, Marie Skibsted, Rasmus Brygger, Sofia Manili og Mads Andreasen.

<https://menneskeret.dk/files/media/document/Oplevet%20etnisk%20diskrimination%20i%20Danmark.pdf>

Resume, side 6-8:

Institut for Menneskerettigheder er Danmarks nationale ligebehandlingsorgan. Gennem undersøgelser og anbefalinger arbejder vi for at beskytte og fremme ligebehandling i Danmark på tværs af etnicitet, køn, seksualitet og handicap. Hvad angår ligebehandling af etniske minoriteter, har instituttet gennem talrige undersøgelser dokumenteret, at der på flere specifikke samfundsområder er udfordringer med diskrimination på baggrund af etnicitet.

Der er dog få undersøgelser i dansk kontekst, der forsøger at måle omfanget af etnisk diskrimination på tværs af samfundsområder. Diskrimination er sjældent en enkeltstående og isoleret hændelse, men forekommer ofte gentagne gange og ofte på tværs af arbejdsliv, fritidsliv, uddannelse, sundhed med videre. Det er derfor nødvendigt at forstå den samfundsmæssige kontekst, diskriminationen opstår i, og hvordan normer og fordomme, der går på tværs af samfundet, kan medføre diskrimination på tværs.

#MeToo-bevægelsen rejste en vigtig diskussion om sexismen på det samfundsmæssige plan. #MeToo viste, hvor udbredt problemerne med sexismen er i samfundet, og hvorfor der er behov for handling. På samme måde er forhåbningen, at denne rapport kan være med til at tydeliggøre, at racisme er et problem i det danske samfund, som ligeledes kræver handling.

Racisme forstås i denne rapport bredt som diskrimination eller fordomme på grund af etnicitet. Racisme indebærer således ikke nødvendigvis et ønske om at stille etniske minoriteter ringere end andre. Diskrimination og fordomme kan også opstå på grund af misforståelser, manglende kendskab og unødige generaliseringer. Uagtet årsag kan racisme få alvorlige konsekvenser for dem, der bliver berørt.

Denne rapport udgør den hidtil mest omfattende undersøgelse af racisme i Danmark med udgangspunkt i oplevet diskrimination og fordomme. Mens enkeltpersoners egne oplevelser ikke kan give et præcist billede af det faktiske omfang af diskrimination og fordomme, så kan oplevelser i kombination med den omfangsrige forskning, der henvises til i rapporten, tydeliggøre, at der er problemer, der skal løses.

Undersøgelsen tager udgangspunkt i voksne minoritetsetniske personer med opvækst i Danmark – dvs. personer der enten er født i Danmark eller kommet hertil som børn (herefter betegnet som minoritetsetniske personer). Overordnet viser besvarelsene i undersøgelsen, at over 8 ud af 10 minoritetsetniske personer angiver, at de har oplevet diskrimination eller fordomme inden for det seneste år. Over 6 ud af 10 minoritetsetniske personer angiver, at de har oplevelser, man som udgangspunkt kan karakterisere som ulovlig diskrimination. For mange er der ikke tale om en enkelt hændelse, men gentagne negative oplevelser på tværs af bl.a. arbejdsmarkedet, i det offentlige rum og i kontakten med myndigheder.

Det kan have omfattende konsekvenser for dem, der bliver udsat for diskrimination eller fordomme. Undersøgelsen viser, at hver anden minoritetsetnisk person har ændret adfærd, når de færdes i offentligheden. Samtidig føles behandlingen så voldsom, at det har fået omkring hver tredje til at overveje at forlade Danmark. Dette svarer til ca. 51.000-55.000 personer, der i 8 ud af 10 tilfælde enten er under uddannelse eller i beskæftigelse i Danmark, men som føler sig fremmedgjorte i det land, de er opvokset i.

Undersøgelsen finder bl.a.:

- **84 procent af minoritetsetniske personer angiver, at de har oplevet diskrimination og fordomme på grund af deres etniske baggrund**
- **65 procent angiver, at de har oplevet (ulovlig) diskrimination på grund af deres etniske baggrund**
- **Minoritetsetniske personer med synlige udtryk, der kan adskille dem fra resten af befolkningen (såsom fuldskæg og tørklæde) angiver i højere grad, at de oplever diskrimination og fordomme.**
- **Omkring hver anden (48 procent) af dem, der har sendt en ansøgning, angiver, at de har oplevet at få afslag på grund af deres etniske baggrund. Dette gør sig særligt gældende ift. job, oplæring, bolig og bank.**
- **Hver anden (49 procent) angiver, at de har fået dårligere service eller betjening på grund af deres etniske baggrund. Dette er bl.a. i butikker og spisesteder samt i sundhedsvæsenet og på uddannelsessteder.**
- **Omkring hver fjerde (28 procent) angiver, at de er blevet nægtet adgang til steder, hvor andre gerne må komme ind på grund af deres etniske baggrund. Dette er særligt tilfældet i nattelivet.**
- **Omkring hver tredje (29 procent) angiver, at de på grund af deres etniske baggrund er blevet stoppet af politiet uden anden umiddelbar årsag.**
- **Hver ottende (12 procent) angiver, at de er blevet udsat for vold eller trusler på grund af deres etniske baggrund (hadforbrydelser). Voldsofre angiver, at forbipasserende sjældent griber ind.**
- **80 procent angiver, at de enten er blevet udsat for fornærmende ord, udelukket fra fællesskaber eller mødt med fordomme. Særligt unge mænd angiver derudover, at folk opfører sig, som om de er bange for dem.**
- **Kun 11 procent af ofre for diskrimination angiver, at de har klaget efterfølgende. Dette skyldes særligt, at mange ikke har tiltro til, at det nytter noget.**
- **55 procent af minoritetsetniske personer angiver, at de på grund af deres etniske baggrund har ændret adfærd i det offentlige rum. Mange tilpasser hvordan de går, taler eller fremstår eller undgår at tale deres families modersmål i det offentlige rum. Flere angiver, at de har skiftet navn eller undgår at bære religiøse symboler.**
- **38 procent angiver, at de overvejer at forlade Danmark som følge af deres oplevelser med diskrimination og fordomme.**

ANBEFALING

Den daværende socialdemokratiske regering indgik en aftale med SF, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne om, at der med midler fra Finansloven 2022 skulle udarbejdes en handlingsplan mod racisme. Formålet med en handlingsplan er at bekæmpe racisme bredt i samfundet og omhandle arbejdsmarkedet, kulturlivet og indsatsen mod hadforbrydelser mv. Samtidig skal racismens omfang og karakter kortlægges. Handlingsplanen er endnu ikke udarbejdet.

På baggrund af de omfangsrige oplevelser med diskrimination og fordomme på baggrund af etnicitet vist i denne rapport vurderer instituttet, at der fortsat er behov for en ambitiøs handlingsplan. Den skal sikre en koordineret indsats på tværs af samfundsområder og kunne håndtere de beskrevne problemer med racisme mod minoritetsetniske personer i Danmark.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at:

- **Udlændinge- og Integrationsministeriet udarbejder en handlingsplan mod racisme.**

LÆSEVEJLEDNING

Rapportens første kapitel beskriver undersøgelsens metode og centrale begreber, mens andet kapitel gennemgår den retlige ramme, bl.a. menneskeretten og centrale juridiske begreber. Kapitel 3 præsenterer undersøgelsens hovedresultater. Her kortlægges omfanget af diskrimination og fordomme bredt set på tværs af de forskellige samfundsområder. Derudover gennemgår kapitlet de generelle tendenser, hvad angår, hvem der oftest oplever diskrimination eller fordomme. Kapitel 4-9 fokuserer hver især på de enkelte områder (afslag på ansøgninger, dårligere service, nægtet adgang, etnisk profilering, voldelige hadforbrydelser samt fordomme). Hvert kapitel præsenterer hovedtendenserne samt opsummerer den relevante viden og lovgivning på området og indeholder hertil en udvalgt personlig fortælling, der berører kapitlets tematik. Endelig præsenterer kapitel 10 reaktioner på diskrimination og fordomme, mens kapitel 11 præsenterer konsekvenser i form af ændret adfærd.